

Susan van Eyck

STUK VAN JOU

IEDEREEN ZEGT ALTIJD DAT JE DINGEN
LOS MOET LATEN, MAAR HOE DAN...

ROMAN

Susan van Eyck

STUK VAN
JOU

De Fontein

Wout roept mijn naam. Hij klinkt heel ver weg, alsof hij in een andere kamer is. 'Emma, ben je er?' hoor ik weer.

Wat gek. Hij staat gewoon naast me. Waarom zijn we nog steeds aan het wachten? 'Ze zijn nog niet begonnen, hè?'

Wout lacht en schudt zijn hoofd.

'Wat is er zo grappig?'

'Dat je echt *precies* zegt wat ze hadden voorspeld. Schat, ze zijn al een paar uur geleden begonnen. Sterker nog, ze zijn alweer klaar.'

'Wat gek,' zeg ik. 'Ik heb helemaal niks gemerkt.'

Hij stompt zacht tegen mijn schouder. 'Dat was ook *precies* de bedoeling.'

DEEL EEN

Emma,
heel wat maanden eerder

1

Nog anderhalve week, dan moet de galerie leeg zijn. Het is een duizelingwekkende deadline, als je bedenkt hoeveel troep er nog staat. Uit elke kast en achter iedere deur komen er weer nieuwe spullen tevoorschijn, de berging staat bomvol dozen die er al jaren en jaren staan en waarvan we onderhand geen idee meer hebben wat er nou eigenlijk in zit.

Ik pak een nieuwe doos beet, til hem met een oerkreun omhoog en loop met snelle, ongemakkelijke passen naar mijn bureau. Ik haal het niet, ik haal het niet, ik haal het niet.

Ik haal het net.

Met een doffe dreun landt hij op mijn bureau; het blad buigt een beetje door onder het gewicht. Ik heb net op tijd mijn vingers eronderuit getrokken. Het scheelde niks of ze waren plat.

‘Doe voorzichtig,’ zegt mijn moeder op de automatische piloot. ‘O, Emma, nu je toch bezig bent met uitzoeken: moet jij dit nog bewaren?’ Ze houdt een tomtom omhoog, een oud model, nog uit de begintijd van de tomtoms. Ik heb hem gekocht toen ik voor het eerst alleen naar het buitenland moest rijden. Inmiddels is de accu compleet dood en werkt hij alleen nog op de sigarettenoplader, bovendien is het een groot, log ding in vergelijking met de huidige tomtoms, maar ik ben er op een vreemde manier aan gehecht, aan de houte-

rige computerstem, aan het veel te grote scherm. Bovendien past hij goed in mijn oranje Volkswagen-bus, want dat is ook een antiek gebakje.

‘Graag.’ Ik pak hem voorzichtig aan en leg hem in de doos onder mijn bureau waar ik met grote letters mijn naam op heb geschreven en waarin ik alles verzamel wat ik straks in het nieuwe pand zelf een plekje wil gaan geven.

Mijn moeder kijkt naar de doos die zojuist een ruwe landing op mijn bureaublad heeft gemaakt. ‘Wat zit daar eigenlijk in?’

‘Ik ging net kijken.’ Ik vouw de flappen opzij en kijk. ‘Orders. Van die ouderwetse met zo’n zwarte gemarmerde kaft.’

‘Zijn het toevallig contracten van 2010 tot 2015? Die ben ik nog steeds kwijt, ze moeten nog ergens in de berging zijn.’

‘Er staat op dat het declaraties zijn, maar ik zal even kijken voor de zekerheid.’ Ik til de mappen een voor een uit de doos en hoest nog eens flink. Al dat stof overal! ‘Ja, dit zijn allemaal bonnetjes en treinkaartjes en zo, o, zo te zien zelfs nog uit het guldentijdperk. Die kunnen dus wel weg.’

Ik wil de hele doos al bij de andere spullen zetten die aan het eind van de dag een enkeltje container krijgen, maar mijn moeder pakt een van de mappen en bladert er met een frons doorheen. ‘Weet je, Em? Haal ze voor de zekerheid maar even door de scanner voor je ze wegdoet.’

‘Maar mam,’ klaag ik. ‘Dit is allemaal al meer dan tien jaar oud. Dat kan echt weg, hoor.’

‘Doe het nou maar. Gewoon voor de zekerheid. Ik weet niet meer precies wat de bewaartermijn is van dat soort dingen. Ik ben als de dood dat ik er na de verhuizing achter kom dat ik mijn halve administratie mis en dat ik het allemaal niet meer terug kan halen. En denk eraan: als we eenmaal verhuisd zijn, scannen we alles meteen voor we het in mappen stoppen.’

Ik weet de bewaartermijn van die bonnetjes wel: zeven jaar, dan mag het zo door de versnipperaar, maar ik leg ze zonder protest op de berg met documenten die nog gescand moeten worden voor ze naar de papierbak kunnen.

‘Heb je het verhuisbedrijf al gebeld over volgende week maandag, dat ze een uur eerder komen?’

Ik knik. ‘Vanmorgen gedaan. Het is in orde. Ze staan hier stipt om zeven uur voor de deur.’

‘En hebben ze dat ook bevestigd in een mail?’

Ik klik mijn mailbox aan en schud mijn hoofd. ‘Maar ik belde speciaal om het een uur te verzetten, dus het lijkt mij dat het wel in orde is.’

‘O nee, ik moet het echt zwart op wit hebben, ik moet weten dat het goed in de agenda staat. Als aan het eind van de dag niet alles over is, dan hebben we een groot probleem.’

‘Mam,’ zeg ik kalm. ‘Doe nou eens even rustig, oké? Het komt echt wel in orde. Ik heb speciaal daarvoor gebeld. Misschien moet je even gaan zitten en een pauze houden. Zal ik theezetten? Koekje erbij?’

‘Ik heb geen tijd voor thee, ik moet door.’

Ik kijk naar haar gezicht, en weet: ze is gestrest, maar het is meer dan dat. Er schuilt ook onmacht achter die verbeterde mond en die gespannen spieren. Onmacht en verdriet. Ze wil helemaal niet weg hier: de plek waar ze zo veel jaar geleden, net meisje af, bij mijn oma in dienst kwam, de plek waar ze volwassen is geworden en tot op de dag van vandaag elke dag heeft gewerkt. Ik wil ook niet weg, ik hou van deze plek, van de gevel, de geur, de balken aan het plafond, het uitzicht op de gracht, bootjes die voorbijvaren, mensen die langs de kant zitten te schilderen en dat je dan denkt: Zou dat ooit hier komen te hangen? Het punt is: we hebben geen keuze. Al heb je nog zo’n mooi oud pandje, als het er begint te tochten en

te lekken, kun je er met goed fatsoen geen schilderijen in kwijt, niet als je niet wil dat ze gaan kromtrekken en afbladeren tenminste, en voor een galerie is dat op zijn zachtst gezegd tamelijk onhandig. Jammer genoeg kun je een monumentaal pand niet even door een paar jongens van Werkspot laten isoleren met een tube Bison Kit van de Gamma. Het komt erop neer dat opknappen voor ons niet haalbaar is. Dan zit er niks anders op dan je verlies nemen, verkopen en weggaan. Hoe ellendig dat ook is.

Achter ons wordt geklopt, de deur van het kantoortje gaat open. Het is Alice. 'Hé, Em, ga je mee, of ben je nog bezig?'

Ik kijk op de klok. Bijna halftwee. Ik had niet door dat het al zo laat was, voor mijn gevoel was het pas net na twaalven. 'Yes, ik kom.'

'Ga je nu weer buiten de deur lunchen?' vraagt mijn moeder.

Ik knik. 'Maar we gaan niet ver, hoor. Gewoon bij een van de tentjes hier om de hoek. Ik ben zo weer terug.'

'Blijf je echt niet te lang weg? Er moet nog een hoop gebeuren, hè, dat weet je?'

Ik geef haar een zoen, gris mijn jas van de stoel en ren de trap af, langs de ingepakte dozen naar buiten. Het is een stuk warmer dan vanmorgen vroeg, een van de eerste mooie lentedagen in het jaar. Die jas is niet eens echt nodig.

'Waar zullen we vandaag eens heen gaan?' vraagt Alice.

'Maakt niet uit, als het maar niet te ver is.'

Het is iedere week hetzelfde met ons, we weten nooit waar we moeten gaan zitten. Vroeger was Anne & Max onze vaste stek, maar dat was vóór Boris, voordat hij daar opeens opdook en het verhaal van ons tweeën begon. Nu is die plek zo beladen dat ik via het Levendaal of de Nieuwe Rijn fiets om er maar niet langs te hoeven komen. De eerste keer dat we

weer samen gingen lunchen gingen we zomaar ergens zitten, de keer daarop gingen we weer ergens anders heen, en zo gaat het nu nog steeds, week in, week uit. Binnenkort hebben we waarschijnlijk alle plekjes van Leiden wel gehad. Maar ik durf nog steeds niet terug naar Anne & Max.

Vandaag wordt het McDonald's, want daar hebben we al lebei trek in, en het gaat lekker snel. Het is ook een beetje for old times' sake, want vroeger gingen we daar altijd heen als we tegelijk een tussenuur hadden. We hebben tussen die vier muren heel wat milkshakes, hamburgers en patat weg-gewerkt.

Het is druk, er is alleen buiten nog een tafel vrij. We pakken een lege stoel weg bij een ander tafeltje en ik stal al het eten uit, terwijl Alice vertelt over de nieuwe tijdelijke baan die ze heeft gevonden als receptioniste in een Amsterdams hotel, en dat ze na de zomer aan een opleiding wil beginnen.

'Met het doel om in een hotel te gaan werken?' vraag ik.

'Nou, dat niet per se, hoor. Dit is leuk voor tijdelijk, maar niet echt om mijn hele leven te doen. Nee, het wordt tijd dat ik eindelijk eens een diploma ga halen, ik ben dat jobhoppen echt zat. Maar wat precies – geen idee.'

'Doe een beroepskeuzetest.' Ik schud de rode kartonnetjes friet leeg op het blad.

Alice prikt haar rietje in haar milkshake. 'Ja, precies, dat ga ik ook doen, ik heb me aangemeld bij een coachingsbureau voor een loopbaanadvies.'

'Mooi,' zeg ik.

'En hoe is het op jouw werk?'

'Druk. Stress. Van de week kwamen we er opeens achter dat er een fout was gemaakt in een van de vergunningen. Heb de halve dag aan de telefoon gezeten. Gelukkig is het goed gekomen.'

‘O, gelukkig. Bij mij was er laatst een fout gemaakt in de berekening van de gemeentelijke heffingen. Daar ben ik echt weken mee zoet geweest. Irritant.’

Ik leun achterover in de zon, steek een paar patatjes tegelijk in mijn mond en schiet in de lach. ‘Moet je ons nou horen. We worden echt oud.’

Alice kijkt op. ‘Hoezo oud?’

‘Vroeger zaten we op deze plek te kletsen over school en over jongens. Nu hebben we het over loopbaanadviezen, vergunningen en gemeentelijke heffingen.’

‘O, nou.’ Alice vouwt het papiertje van haar hamburger opzij. ‘Ik heb ook nog wel iets anders te vertellen. Ik heb iemand ontmoet.’

Ik zit meteen rechtop. Dat zijn de interessante verhalen. ‘Vertel.’

‘Ik had een blind date, in Amsterdam.’

‘Jij een blind date?’ vraag ik verbaasd. ‘Daar hou je toch niet van?’

‘Nee, dat klopt, ik heb een pesthekel aan blind dates. Ik had me laten overhalen.’

‘Blijkbaar was het de moeite waard.’

Alice schudt haar hoofd. ‘Echt niet. Het was vreselijk. Wat een blaaskaak. Ik voelde me totaal niet tot hem aangetrokken. En het ergste was nog dat hij alsmaar zat te hinten dat ik mee moest gaan naar zijn huis. Blijkbaar viel het nogal op dat het erg ongemakkelijk was allemaal, want toen mijn date naar de wc was kwam hij naar me toe en vroeg of hij me soms moest redden. Toen heb ik mijn jas gepakt en ben met hem meegegaan.’

Ik frons mijn wenkbrauwen. ‘Dus je bent zomaar met een vreemde meegegaan terwijl je date op de wc zat?’

Het is echt iets voor haar, dat moet ik haar nageven. Ze

heeft niet vaak dates, maar de dates die ze heeft verlopen zelden tot nooit volgens het boekje.

‘Het was een noodgeval, ja? En trouwens, ik ben maar wat blij dat ik het heb gedaan, anders had ik hém nooit leren kennen.’

Ik trek mijn wenkbrauwen op. ‘Hém. Zo zo. Dat klinkt of het dik aan is.’

‘Nou ja, dik aan, dik aan. Ik denk wel dat het potentie heeft.’

‘Hoe heet hij? Heb je een foto?’

Ze bestudeert het patatje in haar hand met bovengemiddelde interesse. ‘Nee. Geen foto.’

‘Maar hij heeft toch wel een foto op Facebook?’

‘Nee, heeft hij niet.’ Ze kijkt me nog steeds niet aan. ‘Doet hij niet aan.’

‘LinkedIn dan? Hij staat heus wel ergens online, niemand is onvindbaar.’ Ik haal mijn mobiele telefoon alvast tevoorschijn en klik de mobiele browser aan, klaar om haar verovering aan een uitgebreide internetscreening te onderwerpen. ‘Vertel, hoe heet hij?’

Alice aarzelt. ‘Zeg ik liever niet.’

‘Waarom niet?’ vraag ik verbluft. ‘Denk je dat ik hem ga opbellen of zo?’

‘Ik wil hem gewoon nog even voor mezelf houden.’

‘Ik vraag alleen hoe hij heet. Ik vraag niet of ik hem vanmiddag mag ontmoeten.’

‘Het zit eigenlijk zo.’ Alice is knalrood geworden. ‘Het is iemand die jij ook kent. Dus als je weet hoe hij heet, weet je ook meteen wie het is.’

Nu ben ik pas echt geïnteresseerd. Ik leg mijn telefoon neer, denk even diep na en begin dan de ene naam na de andere te noemen. Jongens van school die ze ooit leuk heeft

gevonden, vakantieviendjes van vroeger, jongens uit de buurt, leraren. 'Is het soms mijn broer?' probeer ik ten einde raad – al lijkt de kans vrij klein dat hij en zij toevallig op hetzelfde moment in een kroeg waren, want Jonas is niet erg vaak in Nederland, maar je weet het nooit natuurlijk, en hij vertelt me ook niet alles.

'Nee, die is het ook niet. En je kan raden tot je een ons weegt, maar ik zeg toch nog niks. Ik wil eerst voor mezelf uitzoeken of het blijvend is of niet.'

Ik wil haar bijna vragen of het soms Simon is, maar ik slik die vraag weer in. Het lijkt me nogal onwaarschijnlijk dat Alice het zo zou aankondigen als ze voor de zoveelste keer in de praatjes van haar destructieve, veel oudere knipperlicht-ex zou zijn getrapt. Haar ogen stralen als ze het over hem heeft, haar wangen zijn rood, zo zag ze er echt nooit uit in de periodes dat ze Simon zag. Nee, het moet iemand anders zijn. Ik heb alleen geen idee wie het is, en al helemaal niet waarom ze er zo geheimzinnig over doet. Zo deden we vroeger, toen we net belangstelling begonnen te krijgen voor jongens, toen we nog zeiden dat we 'op' iemand waren, codenamen verzonnen en dagboeken hadden met een slot erop en de sleutel aan een koordje om onze nek. Maar nu? Ik bedoel, dertigers hebben dat soort geheimen toch niet meer als daar niet een goede reden voor is? Misschien is hij wel net zo erg of nog veel erger dan Simon. Ik zou het knap vinden als ze iemand kon vinden die zijn drankprobleem en twee scheidingen kan evenaren of zelfs overtreffen, maar het zou kunnen. Al zou ze dan ook niet zo blozen en zo blij kijken. Maar waarom wil ze hem dan verborgen houden? Om zijn uiterlijk zal het niet zijn. Alice heeft juist een zwak voor mannen die niet moeders mooiste zijn, dat heeft ze nooit onder stoelen of banken gestoken. Misschien is deze

juist te knap. Schaamt ze zich daarvoor. Met haar weet je het nooit.

Alice leunt achterover, zuigt aan het rietje van haar milks-hake en schiet in de lach. ‘Wat kan jij verontwaardigd kijken, zeg. Mag ik ook eens een geheimpje hebben? Alsof jij mij elk detail over je liefdesleven vertelt.’

‘Ik ben weduwe,’ antwoord ik. ‘Dat is mijn liefdesleven. En dat is geen geheim.’

Ik vind het nog steeds gek om mezelf het woord ‘weduwe’ te horen uitspreken. En dat terwijl ik bij Boris vanaf het begin al wist dat ik dat zou worden. Toen ik hem leerde kennen was hij al ziek, toen ik voor hem koos wisten we dat hij dood zou gaan. We hebben twee maanden gehad met elkaar. Veel te kort en tegelijkertijd voelt het als een heel leven.

‘Je hebt onderhand toch al wel een keer een date gehad in die anderhalf jaar?’ vraagt Alice.

‘Nee, natuurlijk niet. Als ik die had, zou ik het je wel vertellen.’ Ik wel, voeg ik er in mijn hoofd kinderachtig aan toe. ‘En ik ben het ook niet van plan, hoor. Ik ben er nog totaal niet aan toe om te daten.’

Ze kijkt me aan met een mengeling van oprechte bezorgdheid en opluchting dat de aandacht naar mij is verlegd. ‘Ben je echt van plan om nog jaren alleen te blijven?’

‘Nee. En trouwens, ik ben nu ook niet alleen. Ik heb jou, Wout, mijn ouders, mijn broer, als hij er is.’ Ik haal drie patatjes tegelijk door de groengespikkelde frietsaus en prop ze in mijn mond. ‘Mensen genoeg in mijn leven, dacht ik zo.’

‘Ik heb het niet over ons, ik heb het over de liefde. Zou je niet zin hebben om weer een keer verliefd te worden?’

‘Niet per se,’ zeg ik langzaam. Gek eigenlijk. Voor ik Boris ontmoette had ik een lange relatie met Lukas en in die jaren vond ik het soms jammer dat ik nooit meer smoorverliefd zou

zijn. Nooit meer kriebels, nooit meer uren naar een foto staren, iemand per ongeluk expres tegen het lijf lopen, ieder woord en elk gebaar analyseren en er langzaam achter komen dat hij ook op mij is, dat zat er voor de rest van mijn leven niet meer in, want ik had nou eenmaal al een relatie. Ik mocht niet klagen, vond ik zelf, maar het was wel raar om nog zo jong te zijn en dat deel van mezelf al te hebben afgesloten. Nu, na Boris, vind ik daar niks gekks meer aan. Het is klaar. Ik heb helemaal geen behoefte meer aan een man. ‘Het komt wanneer het komt,’ besluit ik. ‘En dan zie ik wel of ik er klaar voor ben.’

‘Ze komen anders niet bij je aan de deur, hoor, schat. En je hoeft niet meteen te trouwen. Een leuke nacht is al een goed begin.’

‘Ik moet er niet aan denken om met een vreemde man mee naar huis te gaan. En al helemaal niet om er eentje mee te nemen.’

‘Zullen wij anders weer een keer samen gaan stappen, net als vroeger?’

‘Zodat jij een man voor me uit kan zoeken zeker?’ Alice is dol op de rol van matchmaker. Ik weet ook precies hoe ze dat doet, want dat heeft ze me vaak genoeg uitgelegd toen ik nog niet gekoppeld hoefde te worden. Dan knoopt ze eerst zelf een praatje met hem aan, om je dan terloops voor te stellen, zich stukje bij beetje terug te trekken uit het gesprek, en zich dan op een strategisch moment met een smoes compleet uit de voeten te maken. En daar zit je dan. Ik zie al voor me hoe dat bij mij gaat: aan de bar met een wildvreemde man, geen idee waar ik over moet praten.

‘Ik ga je echt niet aan iemand proberen te koppelen, erewoord, we gaan gewoon voor de gezelligheid. We zijn al zo lang niet samen uit geweest. Kan jij vrijdag? Dan vieren we meteen mijn verjaardag.’

‘Moet je die niet met je nieuwe vlam vieren? Of is het daar nog te pril voor?’

‘O, nee hoor. Ik ga zaterdag met hem eten. Hij gaat me verrassen.’

‘Kunnen wij ook niet gewoon ergens gaan eten?’ probeer ik. ‘Eerlijk gezegd heb ik daar veel meer zin in dan in een of andere kroeg.’

‘Oké, we sluiten een compromis. Eerst eten, dan de kroeg in. Deal?’

‘Oké dan.’ Ik schud haar uitgestoken hand. ‘Deal.’

Alice gaapt. ‘Ik ga nog een dubbele espresso halen, ik zit in te kakken. Jij ook nog?’

Ik kijk op mijn horloge en schud mijn hoofd. ‘Ik ben al te lang weg. Mijn moeder zit op het randje van overspannen.’

‘Ach, dat zal wel meevallen. Marja is er toch ook vandaag?’
Ik knik.

‘Wat lijkt zij trouwens op je moeder, zeg. Ik riep net “Hoi, Reina” toen ik binnenkwam, en pas toen ik heel dichtbij was en ze omkeek, zag ik dat zij het was. Echt niet normaal, die gelijkenis.’

Ik knik. Alice is niet de eerste die er iets over zegt. Het is al meerdere keren gebeurd dat mensen denken dat Marja de dochter van mijn moeder is en ik de assistente. Marja is vijfenvertig, mijn moeder vierenzestig, en ze hebben hetzelfde postuur, hetzelfde korte blonde haar, dezelfde kledingstijl, maar ook dezelfde manier van praten, dezelfde handgebaren en dezelfde efficiëntie. De gelijkenis tussen die twee is zo bizar dat ik soms zelf geloof dat het mijn lang verloren veel oudere halfzus is die in de galerie is komen werken.

‘Ik ga toch maar terug.’ Ik pak het dienblad, duw onhandig de klep van de vuilnisbak open en laat alle papiertjes, lege bekertjes en kartonnen bakjes erin glijden. Alice tikt een be-

richtje op haar mobiele telefoon, ik probeer ondersteboven mee te lezen in de hoop dat ik geheel toevallig een naam zie staan, maar ze draait het scherm weg en blaast me een kus-handje toe. ‘Zie je vrijdag!’

Mijn moeder en Marja zitten met zijn tweeën in het piepkleine keukentje een krentenbol te eten. Marja’s gezelschap heeft zo te zien een goed effect op de gemoedstoestand van mijn moeder. Ze ziet er nog steeds niet echt ontspannen uit, maar ze kijkt tenminste ook niet meer alsof ze ieder moment in elkaar kan storten.

‘Ben je er weer?’ vraagt ze. ‘Was het gezellig?’

‘Ja hoor,’ zeg ik.

Mijn moeder fronst. ‘Je klinkt niet erg enthousiast. Is er iets gebeurd?’

‘Nee.’ Ik ga zitten en pak ook een krentenbol, al heb ik niet meer echt honger, peuter er een rozijn uit en stop die in mijn mond. ‘Vinden jullie dat ik er al aan toe zou moeten zijn om te daten?’

Even zijn ze allebei stil.

‘Tja,’ zegt mijn moeder. ‘Dat is nou typisch zo’n vraag waar alleen jij het antwoord op weet.’

‘Alice vindt volgens mij dat ik te lang stil blijf staan. En het is ook wel anderhalf jaar geleden, maar het voelt allemaal nog zo rauw en zo vers.’

‘Als jij dat zo voelt, dan voel je dat zo,’ zegt Marja. ‘Daar kan niemand anders over oordelen.’

Ik peuter nadenkend nog een stukje van mijn krentenbol. ‘Maar wat als het zo blijft voelen? Voor de rest van mijn leven?’

‘Ach welnee, dat gebeurt heus niet,’ sust mijn moeder. ‘Het slijt heus wel, maar het is niet niks wat je in korte tijd hebt meegemaakt. Je bent niet alleen Boris kwijt, je relatie met

Lukas is ook overgegaan. Dat laatste moet je ook niet uitvlaken. Papa zei laatst nog tegen me dat het helemaal niet zo'n gekke gedachte is als je dat ergens diep in je onderbewuste ook nog aan het verwerken bent, naast al het andere.'

Ik glimlach even. Typisch pap. Altijd aan het analyseren. Dit is zijn nieuwste stokpaardje. Als ik hem moet geloven, speelt alles zich voor 99,99 procent af in je onderbewuste.

'Hoelang was je nou ook alweer met Lukas?' vraagt Marja. 'Twaalf jaar toch?'

'Zestien.' Als ik mezelf het hoor zeggen, vind ik het opeens gek dat ik bijna nooit meer echt denk aan onze tijd samen. Af en toe komen we elkaar tegen, dan drinken we een kop koffie en dan praten we wat, maar dan voelt hij meer als een willekeurige oud-klasgenoot dan als iemand met wie ik ooit mijn leven heb gedeeld. Het blijft altijd oppervlakkig, al het vertrouwde is allang weg.

'Dat is behoorlijk lang. Zeker voor iemand van jouw leeftijd.'

Mijn moeder zet een mok oploskoffie voor me neer. 'Ach Emma, het komt allemaal wel weer. Heus. Geef het tijd. Je bent nog zo jong.'

Ik glimlach. Grappig hoe de referentiekaders kunnen verschillen. In hun ogen ben ik nog maar een meisje dat net komt kijken, terwijl Alice vindt dat ik onderhand weleens mag opschieten als ik niet voorgoed de boot wil missen. Ik neem een paar slokken van mijn koffie en zet mijn mok neer. 'Ik ga maar weer aan het werk, ik moet al die documenten nog scannen.'

'O, nee hoor,' zegt Marja vrolijk. 'Daar ben ik net al mee begonnen. Ga jij maar verder met spullen uitzoeken, jij weet beter waar alles naartoe moet dan ik. Ik maak dat scannen wel af. Geen probleem.'

Aarzelend kijk ik haar aan. ‘Vind je dat echt niet vervelend om te doen?’

‘Welnee, meid. Fluitje van een cent. Ik schuif die vellen erin en doe tegelijk iets anders. Het is zo gepiept.’

Ik kijk naar mijn moeder. ‘We moeten toch ook nog die uitnodigingen maken voor de opening van het nieuwe pand?’

‘Dat heb ik gisteren al samen met Marja gedaan, het ontwerp is zelfs al naar de drukker. Ze zijn mooi geworden. Ik zal het je straks laten zien. Ze had er een heel goed programma voor, veel handiger dan Photoshop, hoe heette het ook alweer, Mar?’

‘Canva.com. Je moeder had het zo onder de knie.’ Ze stoot mijn moeder aan en lacht. ‘Je bent een snelle leerling, Rein.’

‘Oké,’ zeg ik wat sullig. Dat is dus ook al gedaan.

‘Over de opening gesproken, ik had nog een idee,’ zegt Marja. ‘Ik weet niet of jullie het iets vinden, maar omdat de eerste expositie pas na de opening is en we dus nog niks hebben om op te hangen, leek het me leuk om een soort tentoonstelling te houden van de geschiedenis van de galerie. Dus krantenknipsels, oude foto’s...’

‘Klinkt leuk.’ Mijn moeder kijkt naar mij. ‘We zouden de portretten kunnen ophangen die van oma zijn gemaakt toen ze overleed. Dan is ze er toch een beetje bij.’

Marja knikt. ‘Ja, precies, en dan leek het me leuk om te eindigen met foto’s van het nieuwe pand, nu het net is opgeleverd. Een soort reis door de tijd, zeg maar. Die foto’s kan jij dan mooi maken, Emma.’

‘Ik?’ vraag ik licht verbaasd.

‘Natuurlijk,’ zegt mijn moeder. ‘Jij bent toch de fotograaf hier?’

‘Maar ik heb toch helemaal geen ervaring met gebouwen fotograferen?’

‘Ah joh.’ Marja wappert met haar hand, alsof het niks uitmaakt. Ervaring, pff, wie heeft dat nodig? Doe jij het nou maar gewoon, dat is veel leuker dan een onbekende. O, Reina, zullen we straks nog even samen dat draaiboek maken voor de verhuisdag? Ik maak overal draaiboeken voor. Mijn man noemt het een tic, maar ik kan niet meer zonder.’

‘Doen we.’

Ik schuif traag mijn stoel naar achteren, neem nog een slok lauwe koffie en zet mijn mok op het aanrecht. ‘Dan ga ik maar weer inpakken.’

Thuis wachten er nog veel meer dozen die ingepakt moeten worden. Hier heb ik iets minder haast, deze plek moet leeg over drie weken, al moet ik dit wel in mijn eentje doen. Er zijn genoeg mensen die hebben aangeboden om te helpen met pakken, maar ik heb alle hulp afgeslagen. Dit is niet zomaar een verhuizing, dit is een afscheid, en dat zal ik zelf moeten doen.

Nu ik er zo over nadenk kun je het eigenlijk geen verhuizing noemen. Om te verhuizen heb je toch een plek nodig om naartoe te gaan en voor langere tijd te blijven en die nieuwe plek heb ik nog steeds niet gevonden. Dit is geen verhuizen, het is alleen maar weggaan.

Er zijn wel huizen, maar ik weet gewoon niet waar ik wil wonen. Of ik in de binnenstad wil blijven of liever naar een dorp ga, ergens tussen de weilanden, de vogels en de rust. Of het weer een appartement moet zijn of juist iets met een tuin. Of ik aan twee kamers genoeg heb of lekker veel ruimte wil. Het enige wat ik weet is dat ik hier niet meer wil zijn.

Toen Boris doodging wist ik dat diep vanbinnen al. Ik ben veel te lang blijven hangen, puur uit gewoonte en omdat ik de stap om echt weg te gaan nog te groot vond, maar uiteinde-

lijk was ik er echt klaar mee. Ik had al een oriënterend gesprek gehad met een makelaar en was van plan om het dan in ieder geval maar vast te koop te zetten; als er kopers kwamen kon ik altijd nog zien of ik ja zou zeggen of niet. Na een dag belde de makelaar dat hij iemand had die een huis zocht dat hij eerst een periode kon huren voor hij het eventueel kocht en of dat misschien niet een fijne constructie was voor mij: een huurcontract van een jaar en daarna pas beslissen. Uitstel van executie dus. Ik heb snel ja gezegd, zonder er al te veel bij stil te staan dat hier straks een vreemde op de bank zit en in het bed slaapt, en mijn vertrek echt definitief is. In het begin was ik ook alleen maar opgelucht dat ik een oplossing had gevonden en dat alles zo snel rond was, maar nu de datum steeds dichterbij komt begin ik hem toch wel te knijpen. Ik kom niet op straat te staan – ik kan bij mijn ouders terecht, ik mag bij Alice logeren, zelfs Marja zei dat ze nog wel een kamertje overheeft, maar toch: het blijft logeren, je voelt je te veel en het is niet echt je eigen plek. Er komt nog bij dat je zonder eigen stek niet half zo veel mee kunt nemen, dus ik gooi meer weg dan dat ik inpak. Ik heb al bijna de helft van mijn spullen naar het grofvuil en de kringloop gebracht, en van Boris bewaar ik uiteindelijk maar twee dozen. Een grote doos met de meest waardevolle persoonlijke spullen en een klein kistje met de spullen die hij weer bewaard heeft van zijn moeder. De rest gaat weg. Toen hij net dood was had ik gezworen dat ik alles zou bewaren wat van hem was, tot en met zijn oude sokken, de handleidingen in de keukenla en de verwassen T-shirts onder in de kast, maar ik ben nu toch op het punt dat ik er wel afstand van moet doen.

En ik moet zeggen: het proces is minder zwaar dan ik dacht. Het lastigste gedeelte is het in vuilniszakken proppen en het wegbrengen. Dan voel ik me schuldig, alsof ik hem

zonder pardon uit mijn leven veeg. Het is puur het moment. Als die spullen eenmaal echt weg zijn en je kunt ze niet meer zien, dan mis je ze niet, dan is het bijna een bevrijding.

Niet dat ik al klaar ben. O nee, nog lang niet. Het halve huis staat nog vol. Er is nog heel wat weg te gooien, en nog een klein beetje om in te pakken.

Ik plof op de bank, trek het cellofaan van de plastic bak op mijn schoot en werk hap voor hap mijn maaltijdsalade sweet chili weg. Dan sta ik op en scheur een nieuwe vuilniszak van de rol. Daar gaan we weer.

Lees verder in *Stuk van jou*

Eveneens van Susan van Eyck:

Mijn beeld van jou

Weg van jou (e-only)

Eerste druk augustus 2019

Copyright © 2019 Susan van Eyck

Copyright © 2019 voor deze uitgave Uitgeverij De Fontein, Utrecht

Omslagontwerp Marry van Baar

Omslagillustratie © Getty Images / People Images

Opmaak binnenwerk Pre Press Media Groep, Zeist

ISBN 978 90 261 4784 5

ISBN e-book 978 90 261 4785 2

ISBN luisterboek 978 90 261 4981 8

NUR 301

www.uitgeverijdefontein.nl

Uitgeverij De Fontein vindt het belangrijk om op milieuvriendelijke en verantwoorde wijze met natuurlijke bronnen om te gaan. Bij de productie van het papieren boek van deze titel is daarom gebruikgemaakt van papier waarvan het zeker is dat de productie niet tot bosvernietiging heeft geleid.

Dit is een roman. Alle personages en gebeurtenissen zijn fictief.

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm, elektronisch, door geluidsopname- of weergaveapparatuur, of op enige andere wijze, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.